

JANUAR

16 S Marselj
17 N 2. po razgl. G.
18 P Petra stol
19 T Kanut
20 S Sebastian
21 Nfa
22 P Levec
23 S Rajmund
24 N L. Predpostna
25 P Spreo, sv. Pavla
26 T Polikarp
27 S Kriz
28 O Valerij
29 P Frančišek, Sal.
30 S Martina
31 N 2. Predpostna

MERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE S. V. MOROJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

N I LJ
P E N
S K I
LIST V
ZDRAVENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 14.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 21. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY 21, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Spopad stavkarjev in policije - Španci še vedno bojeviti

Policija skušala predeti vrste stavkarjev pred tovarno v Detroitu. — Po ljudi kratki borbi s plinskim bombami se morali policisti umakniti. — Governer Murphy se posvetuje v Washingtonu. — Predsednik hržkone ne bo posredoval.

PODATKI O DEL. STANJU

Brezposelnost se zadnje leto znatno znižala.

New York, N. Y. — Odbor Narodne industrijalne konference, ki jo večini vzdržujejo korporacije, je v torek izdala poročilo o delavskem stanju v Ameriki. Porocilo trdi, da je bilo v novembra brezposelnih 8,968,000 oseb. To je za 198,000 več kakor v oktobru, toda za 1,786,000 manj kakor v novembri leta 1935. Zaradi porasta prebivalstva in števila delovnih moči se mora domnevati, da je bilo ob tem to posveča izredno pažljivo sedaj.

ŠTIRJE ČLANI DRUZINE UBITI

Cary, Ind. — Štirje člani ene iste družine so našli smrt pretekel ponedeljek, ko je bil avto, v katerem so se vozili, zadel od vlaka. Pretresljiva nesreča se je pripetila na križišču Pennsylvania st. in proge Pennsylvania žel. družbe in je žrtev postal 47 letni Vict. E. Thorson, njegova 45 letna žena Bertha in dva njuna otroka, 14 letna deklica in 12 letni deček. Križišče je sicer opremljeno s signalnimi lučmi, toda cesta napravljena pred njim oster ovinek in to je bil bržkone vzrok, da voznik ni pravčasno zapazil prihajajočega vlaka da je zavojil ravnino preden. Od drugega je ostal živ samo 17 letni sin Charles, ki je k sreči šel na obisk k svojim prijateljem.

DVOJČKA ROJENA DVA MESECA NARAZEN

Alask. Saska, Kanada. — Malo zadrege je nastalo, ali naj se dva otroka, ki sta bila rojena farmarski družini Mr. in Mrs. H. Muhlbach, smatrata dvojčkom, ali ne. Njuno rojstvo je bilo namreč razen drugo od drugega celo dva meseca. Vendar pa sta v žaniskih bolnišnic zaznamovana kot dvojčka. Sicer ta to itak ni posebne važnosti, kajti drugi otrok je bil pretekel soboto mrtvoroden. Oba otroka sta dečka in rojstvo prvega, ki je prišel na svet 17. novembra, je bilo predčasno. Ob rojstvu je tehtal samo dva funta, toda zadovoljivo se je okrejnil in ima zdaj štiri funte.

Med obema delavskima organizacijama, delavsko federacijo in skupino Johna Lewisa. Sedanjega stavka je namreč delo Lewisove skupine in federacija ji je nasprotna. Predsednik pa je že celo spora med tema dvema skupinama popolnoma neutralen, češ, da je to notranja med obema delavskima organizacijama, delavsko federacijo in skupino Johna Lewisa. Sedanjega stavka je namreč delo Lewisove skupine in federacija ji je nasprotna. Predsednik pa je že celo spora med tema dvema skupinama popolnoma neutralen, češ, da je to notranja

NEVOLJA JAPONCEV

Višanje cen grozi povzročiti nemire.

Tokio, Japonska. — Vlada je resno v skrbih zaardi načršajoče nevolje, ki se jo opaža zadnje dni med japonskim prebivalstvom, zlasti med nižjimi sloji. Povod temu je silno povišanje cen živiljenjskim potrebsčinam. Od Novega leta dolje se je cena mnogim živilom povišala za 10 do 30 odstotkov, nekaterim celo za 50. Nasprotniki vlade izrabljajo to priliko in udržajo po njej, rekoč, da so velikanski izdatki za vojaštvo povzročili to draginjo. Vladi so še v spominu nemiri, ki so izbruhnili zaradi podobnega vzroka v letu 1918, in zato posveča izredno pažljivo sedaj.

VBLJ MU PAMET V GLAVO

Chicago, Ill. — Neki moški je večkrat nadlegoval 18 letno Miss Caroline Vallo, 561 Bunkers st., ko je zjutraj čakala na cestno karo na poti na delo. O tem je končno povedala svojemu zaročencu, John Boncino, in ta je sklenil, da naudi nadlegovalca manire. V ponedeljek zjutraj se je skril v bližini in, ko se je moški zopet približal dekletu, je skočil proti njemu ter ga s kôlom nabil po glavi, da je moral možak biti odpeljan v bolnično. Ostale pa so ob Španiji še tri nemške bojne ladje.

London, Anglija. — V torek se je zbral angleški parlament k zasedanju in med glavnimi zadevami, s katerimi se bo imel baviti, bo vprašaju ureditve plače za kralja Jurija in penzije za bivšega kralja Edvarda. Tudi min. predsedniku se baje namerava zvišati plača.

ZABAVA JI POVZROČA ZDEHANJE

Chicago, Ill. — Navadno prične človek zdehati, kadar se dolgočasi. Ravnino narobe pa je s 24 letno Mrs. E. Paternoster, 814 18th ave. Maywood. Ženska že nekaj tednov trpi na neki bolezni, ki jo sili, da mora pogosto zdehati. Vendar pa je zdaj že dokaj boljša, in ugotovilo se je med tem tudi, da mora veliko bolj pogosto zdehati, kadar jo skušajo zabavati, kakor teda, ko se dolgočasi.

DUHOVNIKE SPREMEMBE

Na slovensko župnijo sv. Jožefa v Gilbert, Minnesota, je nastavljen po škofskem ukazu za župnika č. g. F. Schweiger, dosedaj župnik v New Duluthu. Za župnika župnije sv. Elizabete v New Duluthu, Minnesota, pa je imenovan č. g. John Sholar, dosedaj škofski šolski nadzornik. — Hrvatski župnik Monsignor M. Dođmladovac, na župniji sv. Paula v Clevelandu, Ohio, je prestavljen na hrvatsko župnijo Kristusa Kralja v Akron, Ohio. Na hrvatsko župnijo sv. Paula v Clevelandu, pa pride za župnika č. g. Josip Mišić.

KRIŽEM SVETA

Šangaj, Kitajska. — Smrtna obsodba se je izpremenila v dosmrtno ječo Alma Singhu, o katerem je bilo poročano, da se je pri tem, ko je imel biti prisiljeno na tisoče prostovoljev preko francoske meje za boj na strani socialistov. Vlada pa je nasprotovale predlogu, ki je enako dodala prisiljeno.

London, Anglija. — Kakor se razvidi, ni še vojne dovoljni niti eni, niti drugi stranki v Španiji, kajti obe ste zavrnili predlog, ki jima ga je stavil mednarodni neutralnostni odobar, namreč, da se uvede mednarodna kontrola nad posiljanjem orožja v Španijo.

Od obeh strani je prispel odgovor v torek. Poveljnički nacionalisti, general Franco, je

predlog kar gladko zavrnil in

se obenem pritožil, da prihaja

na tisoče prostovoljev preko

francoske meje za boj na strani

socijalistov. Vlada pa je na

sprotno stavlja k predlogu več

pogojev in je enako dodala prisiljeno.

Tako so tudi prav na

letašnji sveti večer pobrali v

neki šupi v Spodnji Šiški 65

letnega mestnega reveža in

prosijaka Ivana Juhanta, mrtvega od mraza, gladu in vsega

ga drugega gorja. Juhant je bil zadnjega leta navezan na

zemo srčno dobrodojni ljudi — in

kako se je ta dobrodo v dobi

krize izsušila — je hostede

dneve svojega življenja preživel

pač večkrat lačen kot sit. Kadko

šilce žganja, kakšna skorjeva

kruha se še najde za starega mo

ža, sicer pa so dandanes vsi pre

dali na svetu zaprti. Malo pred

mrakom svetega večera se je Ju

hant zavlekel v šupo, ker je ču

til, da mu omaguje srce. Legel

je, da bi si malo oddahnih, a ko

je zadremal, ga je čez malo časa

nastal vsled slabega dimnika.

Isti dan, v torek, ste obe strani

poročali o zmagah v dveh

bitkah, ki se ste vršili daleč

od druge. Nacionalisti

so na jugu zavzeli mesto Mar

bella, s čimer jim bo olajšan

pohod proti pristanišču Malaga.

Vladne čete pa so s presenet

jivim nočnim napadom prisile v

posest neke naravne trdnjave

ob Madaridu, od koder so topo

vi nacionalistov obstreljevali

nesto.

NAJPREJ GA REŠIL, A PO TEM UBIL

Chicago, Ill. — 23 letni Geo. Cerneya, 5704 So. Kilbourne ave., je bil aretiran pod obložbo umora, izvršenega nad nekim J. Pavlukiewicem. Dodelok je bil prav nenavadan. Na nekem križišču je moral pretelko nedeljo Cernava na

hitrem ustaviti avto, da ni po

dril na tla Pavlukiewica, ki je

ravnino zadržal v šopo, ker je ču

til, da mu omaguje srce. Legel

je, da bi si malo oddahnih, a ko

je zadremal, ga je čez malo časa

nastal srčni kapi zadušil mraz.

Primorski rojaki v Ljubljani

Ljubljana, 28. dec. 1936. —

Trije veliki avtobusi so pripeljali v četrtek v Ljubljano okrog

150 primorskih Slovencev, ki so

prebili praznični pri svojih značil

ih v Ljubljani. Eden avtobus je

boljševik Pavlukiewic zaradi

svoje lepe izdelave in pravcate

veličastnosti splošno pozornost.

Kakor izvemo, so se primorski

rojaki vračali zelo zadovoljni.

Brez roke je prišel v bolnično

Celje, 27. dec. 1936. — V celjskem bolnišnicu je prišel pred

praznični praznični progi, ki se

je spodnaklil in ni mogel naprej,

vlak, ki je prav tistem trenutku

pripeljal po progi, odrezal levo

roko pod laktom. Krivec je imel

še toliko moči, da je sam prišel

iz kraja nesreče v celjsko bolnišnico.

Vendar pa se je njegova roka toliko poslabšala, da so mu

jo morali v bolnišnici amputirati

nad laktom. Njegovo stanje je

precej nevarno, ker ima visoko

viročino.

Fantje so se stepli

Sv. Ana v Sl. gor., 26. dec.

1936. — Na Krembergu v Slo

venskih goricah so se na božični

večer po dolgem sovraštvu spril

fantje, sami mladoletniki. Vračali

so se od polnočnice. Mesarski

vajenec Frline Friderik je z no

žem prezel v pretepnu viničar

lovec, ki je kaj hitro pogodil

'POPOLNOMA V SLUŽBO RAZŠIRJANJA DOBREGA TISKA!'

Zadnji čas je, da se katoličani vzdržimo

Ljubljana, Jugoslavija. Za novo leto je nam katoličani papežev drž. tajnik kardinal Pacelli dal v imenu sv. Očeta geslo in program: "najstrožjo dolžnost, da beremo in po svoji možnosti širimo katoliško dnev-

DR. GREGORIJ ROŽMAN,
nadškof ljubljanski.

no časopisje, ki daje živo sliko življenja cerkve in njene rasti ter brani stebre krščanskega družbenega reda, moralni zakon, družino in mladino."

K temu prav za prav nimamo katoličani ničesar pripomniti, ampak samo iti in izvršiti, kar je naša velika in sveta dolžnost.

Kardinal Pacelli poudarja katoliško dnevno časopisje, ne misli torej v prvi vrsti na versko časopisje v ožjem pomenu besede, marveč na dnevnike. Katoliški dnevnik smemo imenovati tisti, ki opisuje življenje, presoja dogajanja in ostvarja javno mnenje v smislu katoliških resnic, razstavlja veru v Boga ali kakor je to izrazil kardinal Pacelli: "ki iz vseh njegovih strani sije katoliška resnica, ki varuje posameznika, utrujuje družino, viško dviga čednosti, ki človeško družbo osrečuje in ji zagotavlja blagostanje in srečo."

Svojih dolžnosti do takega katoliškega časopisa se mi katoličani premaž zavedamo.

Pregled sam vatikansko razstavo katoliškega tiska ter moral ugotoviti, da imamo katolič-

ni veliko število tednikov in mesnikov, tudi z znanstvenimi revijami se smemo ponašati — a dnevnikov imamo mnogo, mnogo premožno. Veliko svetovno dnevno časopisje je v drugih rokah! In to časopisje, ki v ogromnih nakladah preplavlja svet in daje duševno hrano milijonom, oznanja svet in daje duševno hrano milijonom, oznanja v neštetih odtenkih materializem. Presoja, razpravlja vse iz golega materialističnega stališča. Bog, njegove zapovedi in resnice, za to časopisje ne eksistirajo. Če kaj pove o cerkvi, o verskih zadevah, stori to le v tolku, v kolikor vsebuje kako senzacijo in hoče zadovoljiti radovednost čitateljev. Načelno pa stoji na stališču: brez Boga, In uspeh takega časopisa? Prvi rod, ki ga je dan za drem bral, je obdržal še nekaj sledov privzgojene vere, dasi je padal vedno bolj v verski indiferentizem, otroci so postali že brezbožniki, vnuki pa bodo protibozni, borbeni sovražniki vere in Boga, saj dnevne injekcije materialističnega naziranja z železno doslednostjo umore vsako vero v osebnega Boga in v odgovornost pred njim.

Katoličani pa berejo, naročajo, podpirajo in pomagajo vzdrževati takšno časopisje, ki bo, ako pojde tako dalje, ob malomarnosti katoličanov uničilo duhovno kulturo krščanskega sveta in vrglo človeštvo nazaj v poganstvo, ne, reči moramo v brezbožtvu, kar je hujše od poganstva.

Zadnji čas je, da se katoličani vzdržimo. Ne sme biti med nami več katoličanov, ki se sramujemo katoliškega imena, ki pred vsakim, o komur mislimo, da je drugačnega nazora, sramežljivo prosi, vsaj v deljanju če ne v besedah: oprostite, da sem katoličan! Ne sme biti med nami več katoličanov, ki samo se za uradno statistiko nosijo katoliško ime, pa smešijo, zaničujejo, rušijo in napadajo vse, kar je resnično katoliško, celo stope v prvih vrstah nasprotnikov božjih.

Bodimo ponosni, da smo katoličani in storimo odločno, dolledno in neustrašeno svojo polno dolžnost, da se postavimo "popolnoma v službo razširjanja dobrega tiska."

†GREGORIJ ROŽMAN,
škof ljubljanski.

ZADNJA POT MONSIGNORJA BILBANA

Več kakor 1500 ljudi je prihelo iz vseh krajev železnega okrožja, da se je udeleno pogrebni obred v slovenski maši zadušnice za pokojnima slovenskim veleč. g. monsignorjem Matijem Bilbanom, ki je umrl prejšnji teden v sredo 13. jan. v duluthski bolnišnici po škofu prevz. John T. McNicholasom dne 27. julija 1924. Pokojnik zapušča v starem kraju enega brata in sestro na Gorenjskem v svojem rojstnem kraju. V Chicagi in Clevelandu pa zapušča nečakinja.

Tako je nas za vedno zapustil zopet eden naših odličnih slovenskih pionirjev. Pokojni Monsignor Bilban je dospel iz starega kraja že leta 1883., skoraj pred 54 leti. Nad pol stoletja je bil v službi svojemu narodu, in drugim. Videl je in vzgoyil tri štiri generacije. Njegovo delo je boga investicija, ki leži v ljudstvu na železnom okrožju. Premlogni se imajo zahvaliti baš pokojniku za svoje življenske uspehe. Njegova življenska pot ni bila posuta s cvetjem in rožicami. Preko velikih trnjev zaprek je moral. A mož je pogumno deloval in pustil za seboj najlepše spomenike svojemu delu vse križem železnega okrožja, kjer je živel, delal in zdaj pred par dnevi po 54 letnem delovanju umrl.

Od pokojnika se je poslovil v slovenskem in angleškem jeziku preč. g. John Sholar, sedaj novi slovenski župnik na fari sv. Elijabete v New Duluthu.

Na pogreb so priheli številni slovenski duhovniki iz drugih krajov, kot preč. g. E. F. Missia, profesor; preč. g. John Gruden, profesor, in preč. g. Frančišek Rant, župnik v St. Paulu, Minn. Iz Virginije je dospel preč. g. Matija Šukel, župnik v pokoju in preč. g. Anton Schiffrer, slovenski župnik od sv. Janeza Evangelista v Milwaukee, Wis. in še mnogi drugi.

PAR ODLIČNIH KARDINALOV

ACHILLES CARDINAL
LIÉNART
škof v Lille.

PIETRO CARDINAL
PUMASONI-BIONDI
prefekt za versko propagando.

RAFFAELE CARLO CARDINAL
ROSSI
tajnik konzistorialne kongregacije.

GIULIO CARDINAL
SERAFINI
prefekt posvetovalnega zbora.

je tudi to društvo ob priliki sprejema novincev v akademiske vrste priredilo "brucovski" večer. Sicer je Subotica izrazito katoliško mesto, pa vendar je bila med zabavnimi točkami tega večera na programu tudi točka, ki je bila namenjena zgolj sramotenu katoliških verskih skrivnosti. Prireditelj so si dovolili predprzrost, da so na održi igrali sveto mašo, preoblečeni v mašna in strežniška oblačila, in pri tem seveda na najbolj neokusen in surov način zbijali prostaska šale. Ko je občinstvo izprevidelo, za kaj gre, je ogorčeno protestiralo in točko so morali prekiniti. V prerekalu, ki je zaradi tega nastalo, bi kmalu prišlo do splošnega pretepa. Za boljše razumevanje dogodka moramo še omeniti, da so v društvu "Svetlost" po večini včlanjeni — Židje in Crnogorci. — Krvnih ali narodnih zvez med njimi ni, najbrž jih družijo "zgolj strokovni interesi".

ANGLEŠKE ZNAMKE OSTANEJO

Po obstopu kralja Edvarda VIII. so se v krogu angleških zbirateljev znamki pojavile govorice, da bodo najnovejše znamke z njegovo podobo, ki je združila veliko pozornost, ker ni imela v nasprotju z dosedanjim tradicijo nobenih ornamentov, spraviti iz prometa. To je imelo za posledico, da je vrednost te znamke zelo narasla. Toda počno ministristvo je te govorice sedaj demandiralo in je izjavilo, da se bo znamka še nadalje prodajala, dokler je bo še kaj v zalogi. Ministerstvo je odredilo, da se čim prej izda znamka s podobo novega kralja Jurija. Ta znamka izide vsekako že pred kronanjem.

NOV FRANCOSKIH OBSERVATORIJ

Francoski prosvetni minister Jean Zay je dal v zvezi z državnim podstajnikom Perrinom poslubo za zgraditev novega francoskega observatorija v Forcalquieru v Savojskih Alpah. Observatorij nameravajo opremiti s teleskopom, ki bo drugi največji na svetu. S tem se bo, upajo iniciatorji, mogočno povečal francoski prestig v astronomski znanosti.

DVIGALO NI IZNAJDEVA NOVE DOBE

Priprave, ki so bile podobne našemu dvigalu (liftu), so poznali že tehniki rimske države, a kasneje so spet pozabili nanje. Nekakšen "leteči stol" je pa v 17. stoletju iznašel Francoz Villayer. Ta iznajdba se je opirala na to, da se je stol s težo telesa med dvema zidovoma pogonjal navzgor in navzdol. Uspeh je bil spočetka jako velik, a se je polegal, ko je nekoč neka princesa občitala med zidovoma in so moralni zid podreti, da so jo rešili.

Gospa Genlis, pisateljica iz dobe Ludvika XVI., pa poroča o univerzitetnih mestih navada, ki so bili v nesrečo. Ker ni imel olja pri rokah, se je poslužil petroleja. Ko je nato prižgal pipu, so bušniki plameni, ki so ga sicer ožgali po očesu, toda v njegovo veliko veselje mu brk niso prisodili.

BOGOKLETSTVO NA BRU COVSKEM VEČERU

V Subotici je pravna fakulteta. Na tej pravni fakulteti je strokovno, pa zgolj strokovno društvo "Svetlost". Kako je v drugih universitetih, takrat pa v nesrečo. Ker ni imel olja pri rokah, se je poslužil petroleja. Ko je nato prižgal pipu, so bušniki plameni, ki so ga sicer ožgali po očesu, toda v njegovo veliko veselje mu brk niso prisodili.

ZANIMIVA STARODAVNA NAJDVA

Pompeji, Italija. — Pri odkopavanju na mestu, kjer so stali stari Pompeji, ki jih je lava izognjenika Vezuva zala v letu 79 po Kr., so delavci našli na 16 človeških ostankov, ki so očvidno ležali tamkaj od tedaj, ko je ljudstvo skušalo pobegniti omenjeno.

Tako je nas za vedno zapustil zopet eden naših odličnih slovenskih pionirjev. Pokojni Monsignor Bilban je dospel iz starega kraja že leta 1883., skoraj pred 54 leti. Nad pol stoletja je bil v službi svojemu narodu, in drugim. Videl je in vzgoyil tri štiri generacije. Njegovo delo je boga investicija, ki leži v ljudstvu na železnom okrožju. Premlogni se imajo zahvaliti baš pokojniku za svoje življenske uspehe. Njegova življenska pot ni bila posuta s cvetjem in rožicami. Preko velikih trnjev zaprek je moral. A mož je pogumno deloval in pustil za seboj najlepše spomenike svojemu delu vse križem železnega okrožja, kjer je živel, delal in zdaj pred par dnevi po 54 letnem delovanju umrl.

Od pokojnika se je poslovil v slovenskem in angleškem jeziku preč. g. John Sholar, sedaj novi slovenski župnik na fari sv. Elijabete v New Duluthu.

Na pogreb so priheli številni slovenski duhovniki iz drugih krajov, kot preč. g. E. F. Missia, profesor; preč. g. John Gruden, profesor, in preč. g. Frančišek Rant, župnik v St. Paulu, Minn. Iz Virginije je dospel preč. g. Matija Šukel, župnik v pokoju in preč. g. Anton Schiffrer, slovenski župnik od sv. Janeza Evangelista v Milwaukee, Wis. in še mnogi drugi.

Želodčno zdravilo iskreno priporočeno

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

*Ne boste
sužnji
neprebavnosti*

je tudi to društvo ob priliki sprejema novincev v akademiske vrste priredilo "brucovski" večer. Sicer je Subotica izrazito katoliško mesto, pa vendar je bila med zabavnimi točkami tega večera na programu tudi točka, ki je bila namenjena zgolj sramotenu katoliških verskih skrivnosti. Prireditelj so si dovolili predprzrost, da so na održi igrali sveto mašo, preoblečeni v mašna in strežniška oblačila, in pri tem seveda na najbolj neokusen in surov način zbijali prostaska šale. Ko je občinstvo izprevidelo, za kaj gre, je ogorčeno protestiralo in točko so morali prekiniti. V prerekalu, ki je zaradi tega nastalo, bi kmalu prišlo do splošnega pretepa. Za boljše razumevanje dogodka moramo še omeniti, da so v društvu "Svetlost" po večini včlanjeni — Židje in Crnogorci. — Krvnih ali narodnih zvez med njimi ni, najbrž jih družijo "zgolj strokovni interesi".

je tudi to društvo ob priliki sprejema novincev v akademiske vrste priredilo "brucovski" večer. Sicer je Subotica izrazito katoliško mesto, pa vendar je bila med zabavnimi točkami tega večera na programu tudi točka, ki je bila namenjena zgolj sramotenu katoliških verskih skrivnosti. Prireditelj so si dovolili predprzrost, da so na održi igrali sveto mašo, preoblečeni v mašna in strežniška oblačila, in pri tem seveda na najbolj neokusen in surov način zbijali prostaska šale. Ko je občinstvo izprevidelo, za kaj gre, je ogorčeno protestiralo in točko so morali prekiniti. V prerekalu, ki je zaradi tega nastalo, bi kmalu prišlo do splošnega pretepa. Za boljše razumevanje dogodka moramo še omeniti, da so v društvu "Svetlost" po večini včlanjeni — Židje in Crnogorci. — Krvnih ali narodnih zvez med njimi ni, najbrž jih družijo "zgolj strokovni interesi".

PROFESOR MATEKA PRESENEČEN

Podomač Stric Luka

Gaspot vrednik: — Vejste, de suj očem nejši vrjev, k sm Zagledu muj daps v vašem list. Tri dni smo žingal tisto: Heph deis ar hir igen. Za vsakm štiklem smo pa anu šilu zvrnil. Vejste, jest pravm ta hudi pičaš še zmeram šilu. Taku smo rekli tev star kontri. Naš so sed je to rejč predajav, pa so hitel ljdje: daj m anu šilu, pa mu ga je na toču en frakeljek. In vsač k ga je stisnu, se taku adahu, kakor b mu atlu sapo vzet in se je s sovznm očmi zahvalu za dobro stvarco. In taku smo bli vesel tiste dni, k je Rusenelt suho pastavo odprav, da smo se potm prv pondeljek dal kontrafirat. Drug sa se dal ad mug do glave. Jez b se biv tud, pa sm imu na seb an tak čudn frak, de je dajv kontrafirat, de je bel, de se dam samu od ram gor. Pa nej bo sm dajv, ti se bel zastupš na kontraferarsk kseft k jest, ti že vejš kaku bo bul in pa taku nared, de bom res zgledu ku se šika za fajn člavek. Vidte, pa sm pršu tak le s tiste mašine in rečt moram, de taku slavesm se nejsm držu še nikdar v myjem življenj.

De pa ne bote preljub muj vrednik misl, de samu o sam se pišem, nej neham in se vam ab sklepku tejga pisma najlepše zahvalm za vašo dobro, k s te muje pismo dal v list. Tejga jest ne bom nekul pozabu in mom skušav vam tu povrnt, na ano, ali pa drugo vižo. Upaje mam, de se bova še večkrat vidla. Za zdej nej pa končam in vas ab koncu tega pisma prav lejpu pozdravm, čez vso dajlavo k naju loč, če vse pota, štrite in avenje in čez vse strejhje in rajfenke. Buh vas živ in vajstajam z majmim glabokim spaštvanjem in se klanjam in prigibam, naprej in nazaj in na vse kraje in strani in vam kličem, le korajžo pa hežat kredr je cajt, pa bote na svet zmerem lahko shajal, kakor shaja

Vaš velk prijatu Profesar Matika.

"neskončno držnih dvigalih"; to je bila tudi tedaj v modi. A še elektrika jih je pravilno spravila na dan in še sedanja dvigala so zares pripravna.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

HISA NA PRODAJ
Dvonadstropna zidana hiša s 6 sobami na naslovu: 2326 W. 23rd Street, Chicago. Vprašajte na: 2129 W. 23rd Pl.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

V vsakc hišo - Sv. pismo

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli prijeti s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo SV. PISMO.

Lani je preteklo 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poroča sv. evangelij in Dejanja apostolov. Če kdaj,

MATI S

ROMAN

B"

Spisal
Herman SudermannPrevedel
Mirko Javornik

RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE

Nevarna nesreča

V skladišču tekstilne tvornice Doctor in drug v Mariboru sta bila pri skladanju težkih bal bombaža zaposlena po-možna delavca Josip Aljančič in Ivan Žgave. Stala sta na par metrov visokem odru, ki je pod njima naenkrat zrušil ter sta oba padla na tla. Pri tem se je nad 700 funtov težka bal bombaža zvalila na Žgave ter mu stisnila prsnico. Nezavestnega so spravili v bolnič.

Obsojen

Pred velikim senatom milijskega okrožnega sodišča se je zagovarjal 67 letni najemnik Matija Rajh iz Hrastja pri Ljutomeru, ker je že meseca oktobra v Murščaku umoril svojo ženo Ano. Zahteval je od nje denarja in ker mu ga ni dala, ji je z dletom razbil lobanje. Obsojen je bil na 10 let robije in trajno izgubo častnih pravic.

Težka nesreča

V tekstilni tovarni Doctor in drug v Mariboru je 32 delavca Maksa Čehnerja zaradi neprevidnosti zgrabilo transmisijo. Jermenje ga je z bliškovo naglico potegnilo pod stop in ga ovilo okoli vrteče strani.

Mati je zavpila in se ji z glasnim jokom vrgla na prsi.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—